

REFERAT Naturkvalitetsudvalget d. 16-06-2021

Mødedato Onsdag d. 16. juni 2021 kl. 18:00

Mødested Mødecenter A, Lokale 3 på Ballerup Rådhus

Mødedeltagere Thomas Christensen, Trine Baarstrøm (afsnitsleder), Preben Buur Lund, Bjørn Skouenby (Afbud), Morten Andersson (A) (Afbud), Johannes Nørgård, Jacob Wøhler Jørgensen (V), Bjarne Frimann, Anja Holtze (A), Stine Rahbek Pedersen (Ø), Hella Hardø Tiedemann (A)

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Etablering af ådselspladser for biodiversiteten.....	4
Strategi for Bynatur i Ballerup Kommune.....	6
Grønne opgaver i Budget 2021.....	8
Opfyldelse af kommissorium for Naturkvalitetsudvalget.....	9
Dyrevelfærd for græssende dyr.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Meddelelser

00.01.00-P35-302-20

1. Formand for Teknik- og Miljøudvalget Hella Hardø Tiedemann (A) orienterer fra det seneste møde i Teknik- og Miljøudvalget.
2. Formand for Grønt Råd Bjarne Frimann Skov (grønne interesseorganisationer) orienterer fra det seneste møde i Grønt Råd.
3. Status og fremdrift på arbejdet med Bynaturværktøj.
4. Status og fremdrift på naturforbedrende projekt med helårsgræsning ved Kildesvinget i Ballerup.

Beslutning

Indstillingens punkt 1:

- Lokalplan nr. 196 for Baltorplænen blev indstillet til godkendelse i Kommunalbestyrelsen.
- Proces og tidsplan for udvikling af Jonstruplejren blev vedtaget.
- Plejeplan for Råmosen blev vedtaget.

Indstillingens punkt 2:

- Der er valg til Grønt Råd den 3. november 2021. Seks medlemmer genopstiller ikke, så der skal gøres reklame for at få nye medlemmer.
- Samkørsels-app'en NaboGo blev præsenteret.
- Grønt Råd har en stand med biodiversitet mv. på Verdensmålsdagen den 20. august 2021.
- Klimapolitikken for Ballerup Kommune blev drøftet, og der var forslag om at skabe flere fællesskaber som fx Cykelcaféen.

Indstillingens punkt 3:

- Bynaturværktøjet afleveres inden for to uger og præsenteres internt i administrationen for ledelsen efter sommerferien.

Indstillingens punkt 4:

- Midler til naturforbedrende tiltag er frigivet, og der er accepteret tilbud på opsætning af hegn til helårsgræsning med kvæg på fold ved Kildesvinget i Ballerup.

Punkt 2: Etablering af ådselspladser for biodiversiteten

01.00.00-G01-3-21

Indhold

Sagsfremstilling

Biodiversiteten er under pres i verden og i Danmark. Flere rapporter har efterhånden slået fast, at arter uddør med stor hast. Naturen har brug for plads, og Ballerup Kommune har gjort en del for at hjælpe ved at omlægge landbrugsjord til naturarealer og gravet indtil flere vandhuller, men der kan stadig gøres mere. Administrationen har sammen med Grantoftegaard udarbejdet et forslag til etablering af tre ådselspladser (se bilag).

Naturen har, ud over plads, også brug for død. Dels i form af døde træer, der står eller ligger til naturlig nedbrydning via svampe og insekter, og som levested for hulrugende fugle og flagermus. Dels i form af døde dyr, der ligger som ådsler, til gavn for de mange arter, der nyder godt af det: Ådselsbiller, kragefugle, rovfugle, men også mejsefugle, der dels spiser af ådslet, men også bruger pels og fjer til redematerialer.

En plads, hvor der lægges ådsler ud til naturlig nedbrydning kaldes ådselspladser. Danmarks Naturfredningsforening har udgivet en kort artikel om emnet (se bilag).

Administrationen har sammen med Grantoftegaard udarbejdet et forslag til etablering af tre ådselspladser. Pladserne er lokaliseret langt fra stier, så borgerne ikke utilsigtet og uplanlagt bliver konfronteret med døde dyr. Pladserne ligger i det åbne land, hvilket forhindrer rotter i at bruge dem som spisekammer. Pladserne etableres, så større kadavere ikke kan trækkes væk fra pladsen og utilsigtet ligge steder, hvor de ikke skal. Grantoftegaard etablerer pladserne, drifter dem og fører tilsyn.

Der vil udelukkende blive brugt trafikdræbte dyr, der ikke er omfattet af lovgivningen om husdyr.

Ådselspladserne vil være et godt bidrag til konkurrencen Danmarks Vildeste Kommune.

Administrationen indstiller, at Naturkvalitetsudvalget anbefaler Teknik- og Miljøudvalget, at de tre ådselspladser bliver etableret.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser. Finansieres af eksisterende driftskonto.

Bilag

2 bilag, heraf 2 anbefales

Beslutningen træffes af

Naturkvalitetsudvalget

Indstilling

Center for By, Erhverv og Miljø indstiller, at

1. Naturkvalitetsudvalget anbefaler til Teknik- og Miljøudvalget, at der etableres tre ådselspladser i Ballerup Kommune.

Beslutning

Indstilling godkendt med disse bemærkninger:

- Der bliver brug for formidling. Forslag om at involvere skoletjenesten i formidling og undervisning.
- Det er Beredskab Øst der normalt henter og bortskaffer trafikdræbte dyr. Fremover bliver det Grantoftegaard, der henter dyrene.
- Forslag om etablering af webkamera/vildtkamera, så man kan følge med i udviklingen på ådselspladsen. Der var spørgsmål, om der kunne sættes bistader op ved webkameraet for at holde evt. tyve væk.

Bilag

ANBEFALES Oversigt over lokaliteter for ådselspladser i Ballerup Kommune

ANBEFALES (si. 44 - 47) Artikel om ådsler i naturen

Punkt 3: Strategi for Bynatur i Ballerup Kommune

01.02.03-A00-1-20

Tidligere behandling

Naturkvalitetsudvalget den 26. januar 2021 Punkt 7

Sagsfremstilling

På Naturkvalitetsudvalgets møde den 26. januar 2021 besluttede udvalget, at:

"Der var enighed om, at Strategiarbejdet indledes med en kortlægning af bynatur i 2021, hvorefter selve strategien udvikles i 2022.

Naturkvalitetsudvalget ønsker, at der i arbejdet med Strategi for Bynatur skal inddrages borgere og institutioner. Endvidere ønsker udvalget, at kortlægningen begrænser sig til kommunale arealer og at bynatur defineres til så vidt muligt at være i byzonen. Denne definition viser forskellen på naturkortlægningen og bynaturkortlægningen."

Administrationen har efterfølgende erfaret, at der ikke findes en standardmetode til registrering af bynatur. Der bruges mange forskellige metoder hos andre kommuner med vekslende resultat.

Arkitektfirmaet SLA har udviklet en metode til registrering af bynatur, og har sammen med Nationalt Center for Miljø og Energi, Århus Universitet og Ecology and Evolution, Københavns Universitet ønsket, at metoden udvikles til at blive den nationalt gældende metode. I den forbindelse har de ledt efter en pilot-kommune til at afprøve metoden på og i samarbejde med. For ikke at skulle opfinde en ny metode, har Ballerup Kommune derfor sagt ja til ovenstående samarbejde, og dette arbejde er i sin opstart. Metoden udvikles således med nogle af landets førende eksperter på biodiversitet.

Det betyder, at der som tidligere besluttet, ikke kan registres bynatur i 2021. Status er, at der er udarbejdet en Green Cover-analyse, der viser alt grønt i Ballerup Kommune. Dette lægges sammen med dels kommunens driftskort og et kort, der viser de biologiske hotspots. På den baggrund udpeges de områder, hvori det er værd at registrere bynatur i 2022.

I resten af 2021 udvikles registreringsmetoden i en iterativ proces med test, justering og test igen på fire lokaliteter som den indledende demonstrations kortlægning i Ballerup Kommune. De fire lokaliteter er valgt, så de dækker fire forskellige typer af lokaliteter og i mindre grad efter deres nærhed til et bio-hotspot: Bypark, transportkorridor, ruderat og byskov.

I efteråret 2021 igangsættes strategiarbejdet med fastlæggelse af de overordnede principper, afgrænsninger mv. for strategien.

I 2022 registreres bynaturen med den nyudviklede metode ligesom strategiarbejdet fortsætter.

Naturkvalitetsudvalget drøfter tanker og idéer til principper og borgerinddragelse i Strategi for Bynatur, som input til administrationens videre arbejde.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Udgifter til Strategi for Bynatur tages fra de bevilgede driftsmidler.

Bilag

2 bilag, heraf 2 anbefales

Beslutningen træffes af

Naturkvalitetsudvalget

Indstilling

Center for By, Erhverv og Miljø, at

1. Idéer til principper og borgerinddragelse til Strategi for Bynatur drøftes med henblik på input til administrationens videre arbejde.

Beslutning

Indstilling godkendt med disse bemærkninger:

- Der efterspørges en opgørelse over de tre forskellige grønne arealer i Greencover-kortet, som fremgår af bilag.
- På Naturkvalitetsudvalgets møde den 22. september i 2021 sættes strategiarbejdet i gang med et særskilt punkt.
- Det blev anbefalet at inddrage Kommunernes Landsforening i udarbejdelsen og efterfølgende udbredelse af metode til registrering af bynatur.
- Input til borgerinddragelse:
??????
  - Det blev foreslået, at der allerede nu rettes henvendelse til boligafdelinger med henblik på at finde interesserede, der ønsker at bidrage med input til strategien, og hvordan de ønsker at løfte bynaturen.
  - Ballerup Museum foreslås som en god formidler til ture i bynatur.

Bilag

ANBEFALES Kort over teststeder 2021

ANBEFALES Notat om metode til bynaturkortlægning

Punkt 4: Grønne opgaver i Budget 2021

00.01.00-P35-147-21

Sagsfremstilling

Naturkvalitetsudvalget har bedt om status på relevante grønne opgaver i Budget 2021.

Administrationen orienterer om status på de forskellige opgaver med udgangspunkt i bilaget. De enkelte opgaver, deres sammenhæng med udvalgets kommissorium samt status kan ses i bilag.

I forbindelse med opgaven Skilte der formidler naturen og stier, fokuseres der på at udfylde huller i den allerede eksisterende skiltning, som blev etableret i forlængelse af udgivelsen af folderen Naturen i Ballerup Kommune. Her blev der sat 25 skilte op, selv om behovet var større, da økonomien dengang ikke rakte længere.

Administrationen opfordrer Naturkvalitetsudvalget til at drøfte det mulige dilemma med opsætning af skiltning i naturen og skiltning, der kan skæmme naturen.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

1 bilag, heraf 1 anbefales

Beslutningen træffes af

Naturkvalitetsudvalget

Indstilling

Center for By, Erhverv og Miljø indstiller, at

1. Orienteringen om status på udvalgte grønne opgaver i Budget 2021 tages til efterretning.
2. Det mulige dilemma med opsætning af skiltning i naturen og skiltning, der kan skæmme naturen drøftes med henblik på input til administrationens videre arbejde.

Beslutning

Indstillingens punkt 1:

- Taget til efterretning.

Indstillingens punkt 2:

- Vigtigt, at formidling sker både digitalt med fx QR-koder og analogt med skilte. Der skal være formidling ved hovedstierne, og hvis der er noget særligt spændende at se. Helt små skilte med blot en QR-kode kunne formidle de særligt spændende steder med en lydfil, der fortæller, mens man bevæger sig rundt i et område. Det kan også bruges til fx træer.
- Der er skilte som trænger til vedligeholdelse. De skal være diskrete. Det er et godt pædagogisk redskab. Der kan være en QR kode. Det kan både være naturen, træer og kunsten, der skal være en fortælling.
- Der mangler ofte en "her står du"-rød prik på skiltene.

Bilag

ANBEFALES Oversigt over grønne punkter i Budget 2021

Punkt 5: Opfyldelse af kommissorium for Naturkvalitetsudvalget

00.22.04-P24-12-18

Sagsfremstilling

Administrationen orienterer om status for opfyldelse af kommissorium for Naturkvalitetsudvalget.

Herunder vises de fire punkter, som fremgår af kommissoriets § 3 om Naturkvalitetsudvalgets kompetencer og opgaver (se bilag). Hvert punkt er tilføjet en kommentar om, hvorvidt punktet er opfyldt i indeværende valgperiode.

1. Komme med anbefalinger til det Det Grønne Danmarkskort i forbindelse med den kommende kommuneplan.

Naturkvalitetsudvalget er kommet med input til Grønt Danmarkskort, og input er integreret i den endelige kommuneplan.

Dette punkt er derfor opfyldt.

2. Komme med anbefalinger til udvikling af natur i Ballerup Kommune, herunder anbefalinger til mål for naturkvaliteten samt anbefalinger til handlinger for at sikre naturkvaliteten.

Naturkvalitetsudvalget har bevilget penge til etablering af bistriber for at øge fødegrundlaget for de vilde bier og andre bestøvende insekter.

Derudover har Teknik- og Miljøudvalget, på opfordring fra Naturkvalitetsudvalget og Grønt Råd, besluttet at tilmelde Ballerup Kommunes grønne arealer til kampagnen Giftfri Haver hos Danmarks Naturfredningsforening.

Naturkvalitetsudvalget har også sat fokus på drift af kommunale og private arealer. Bl.a. derfor har Ballerup Kommune lavet en hjemmeside, der vejleder private til en mere naturvenlig have, og der er igangsat forskellige driftsforsøg på kommunale arealer med det formål at fremme naturindholdet. Der er, på den baggrund, allerede gode resultater fra ændret drift ved Møllemosen.

Naturkvalitetsudvalget har også sat fokus på bevaringsværdige træer, og på den baggrund udarbejdes der en træstrategi for Ballerup Kommune, som er vedtaget i Kommunalbestyrelsen.

Endvidere har udvalget foranlediget et treårigt projekt frem til 2022 med kortlægning af naturkvalitet i Ballerup Kommune. Dette arbejde skrider planmæssigt frem, og i marts 2021 blev udvalget præsenteret for anbefalinger for de potentielle naturområder.

Dette punkt i kommissoriet opfyldes i 2021.

3. Komme med anbefalinger til, hvordan naturkvaliteter kan implementeres i den fysiske planlægning i en afvejning med andre interesser.

I 2020 har Naturkvalitetsudvalget fokuseret på naturværdier i planlægningen og er blevet præsenteret for metoder til beregning af værdierne. Naturkvalitetsudvalget har foranlediget, at der er givet midler til udarbejdelse af en metode til beregning af de grønne kvaliteter i lokalplaner og større anlægsprojekter - et Bynaturværktøj. Arbejdet med Bynaturværktøjet forventes færdigt i 2021.

Dette punkt i kommissoriet er derfor opfyldt.

4. Komme med anbefalinger til, hvordan Ballerup Kommune kan inddrage frivillige i naturpleje og lignende.

Ballerup Kommune har, som en del af Budget 2021, igangsat et arbejde med at etablere vandlaug, der skal pleje udvalgte søer i kommunen. Kortlægning af naturkvaliteterne giver mulighed for at opfylde de lokale naturpotentialer, og det kan lokale borgere medvirke til.

Naturkvalitetsudvalget er ikke kommet med konkrete anbefalinger på dette område, og punktet er derfor ikke fuldt opfyldt.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

1 bilag, heraf 0 anbefales

Beslutningen træffes af

Naturkvalitetsudvalget

Indstilling

Center for By, Erhverv og Miljø indstiller, at

1. Orientering om opfyldelse af kommissorium for Naturkvalitetsudvalget tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning med disse bemærkninger:

På Naturkvalitetsudvalgets møde den 22. september 2021 foreslås et punkt på om inddragelse af frivillige i naturpleje og lignende. Naturkvalitetsudvalget ønsker på mødet et oplæg om, hvad Ballerup Kommune kan gøre for at inddrage private i udvikling af naturkvaliteten i kommunen.

Bilag

Kommissorium for Naturkvalitetsudvalget

Punkt 6: Dyrevelfærd for græssende dyr

00.01.00-P35-146-21

Sagsfremstilling

I forbindelse med, at der etableres helårsgræsning i fold ved Kildesvinget i Ballerup, er det relevant at drøfte dyrevelfærd for de græssende dyr.

Der har bl.a. været en sag i medierne om helårsgræsning med køer i Mols Bjerge, som viser billeder af meget magre køer. Helårsgræsning i folden ved Kildesvinget i Ballerup bliver etableret og driftet af Grantoftegaard.

For at give medlemmerne af Naturkvalitetsudvalget en indsigt i, hvordan Grantoftegaard arbejder med dyrevelfærd, vil medlem af Naturkvalitetsudvalget Preben Buur Lund fra Grantoftegaard, give en orientering på mødet.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

0 bilag

Beslutningen træffes af

Naturkvalitetsudvalget

Indstilling

Center for By, Erhverv og Miljø indstiller, at

1. Orienteringen om dyrevelfærd for græssende dyr tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning

Punkt 7: Eventuelt

00.01.00-P35-302-20

Der skal arrangeres en tur for Naturkvalitetsudvalget og Grønt Råd, hvor alle skal lære at slå med le.

Det foreslås at undersøge, hvorvidt Grønt Råd har oplevet det som en udfordring eller en understøttelse af rådets arbejde, at der de sidste fire år har været et Naturkvalitetsudvalg.